KATALIKAS.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 34 CHICAGO ILL. 23 d. Rugpjutis (August) 1900 m. Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

RUGPJUTIS (AUGUST) 1900 m.

23 K. Zakeuszo vysk.
24 P. Baltramiejaus apaszt.
25 S. Liudviko karaliaus.
26 N. Zefirino kank.
27 P. Cezaro vysk.
28 U. Augustino vysk.
29 S. Nukirmas szv. Jono.

Iszeivystė į Siberiją.

Laikrasztis „Ekonomista“ paskutiniuose savo NN. paduoda laiszkus duonos jieszkotojų, kurie norėjo Siberijoj pasiekti laimę ir didelį pasisekimą:

— „Pražudžiau savę ir szeimyną! pasakoja vienas iszeivis korespondentui. — Turėjau gimtuvėje nemažą žemės gabalą ir neprastą pasivedimą. Dirbant ėjo mums neprasciausiai, pagaliaus kartas nuo karto galėjo truputį nuo savęs nutraukus, biszkutį atidėti ir aut senatvės. Bet sztai ateina nedoras gundytojas ir ėma pasakoti stebuklų stebuklus apie už Uralo kalnų žemę, pienu ir medumi tekanczią. Pardavę tad viską ir gerai užmokėję tam sukcziui už darodinėjimus ir „palengvinimus“ — pasikaiszę—pasiraitę — į kelionę! Viskas, ką tas prigaudinėtojas pasakojo, ne teisybė. Neduoda už dyką (veltui) bilioto, neduoda javų užsėjimui laukų ant paczios pradžios užsigyvenimo, neduoda ne bandos, nė arklių nieko. Pagaliaus neduoda nė žėmės, paskirtosios dėl ateivių mums katalikams ar tai Lenkams ar tai Lietuviams — padavadijimas tiesų — nedaleidžiąs, — kad ne neburliokai, kacapai — caroslanni. Žemė dėl naujokinės aprinktoji, yra paskirta dėl neturtingų žmonių isz saulėtiknių ir nekurių vidurinių ciecorystės gubernijų. Jusų mes negalime imti į prieglaudą. Duokite patys sau rodą, kad pribuvote czion. Ir sztai kaip davėme rodą, man žmona isz didelio vargo pasimirė, du savo sunu atidaviau kupcziui (prekėjui), kuriuodu bemažko veltui dirba, nes nieko nesupranta. O patsai terbą užsikabinęs ant peczių traukiu per sodžius elgetaudamas ir szunis belodindamas.“

Be atžvilgio vienok ant to, minios svieto burių-buriais traukia už Uralo.

Kas toksai raszo į laikrasztį „Sieviero Zapadnoje Slovo“. jog Magilevos vald., miestelyje Czeczerke, sutiko keletą sodieczių szeimynų, grįžtanczių isz Tomsko vald., didelei apverktiname ir pasigailėjimo vertame padėjime, nes neturėjo nė menkiausios duonos plutelės, ėjo ubagaudami kiemas nuo kiemo, miestelis nuo miestelio.

Korespondentas į „Kraju“ (lenkiszkas laikrasztis, iszeinantis Peterburge) raszo, jog Slucko pav. (Minsko vald.) szį pavasarį, davėsi patirti didesnis judėjimas persidanginimo į Siberiją, negu kitais metais. Daugybė valsczionių parduoda žemes (gyvenimus) ir visą judinamąjį turtą mieryje persikraustyti į Rytinę Siberiją, įpacz į prie Amuro upės krasztą, tankiu-tankiausiai iszsidangina be jokios žinios; kur, kame, ant kokių sanlygų galės apsigyventi, tik vieną žodį žinodami „Siberija“ per tat tankiausiai ir atsitinka, jog, paleidę didžiąją dalį sutaupytojo sunkia proce graszio, ant tolimos kelionės, pribuvę ant vietos nebeturi pakaktinai pinigų ant ukės užvedimo, o kadangi iszkeliauja be susižinojimo su ukėsiszkų reikalų valdžiomis, tampa isz Siberijos grąžinami atgalios ir tokiu budu didinasi skaitlius neturczių, vargszų ir elgėtų.

Komisija, kuri rupinasi apie ateivius ir paskiria jiems ant ukės žemes Siberijoj, pagal iszduotą tiesą, atmeta žmones Lenkų karalystės, Lietuvos gubernijų, Baltrusiszkų gubernijų, ir pietvakarinių gubernijų. Bet dar svarbesnis yra szitas dalykas, jog žmonės atvykę isz virszpaminėtųjų gubernijų, kaip parodė patyrimas, butinai negali pakęsti Siberijos klimato.

Važiuojant į Siberiją, vasarvidžių 1897 m., galima buvo patėmyti cielus trukius su maskoliszkais emigrantais isz vidurinių gubernijų, grįžtanczių į savo gimtuvės buveines, pragyvenusių po kelius metus Siberijoje. Užklausus dėlko grįžta, atsakė: „per szalta žiema, negalima pakęsti Siberijos speigų, o vasara kaitri ir sausa, stepuose stoka vandens ir daugybė visokių uodų, kuriais negalima nusikratyti nė per dieną nė per naktį.“

Pagal naujausiojo statistikos apskaitymo, 75,98 procentas visų iszsidanginancziųjų isz Maskolijos europiszkosios į Siberiją dėl apsirinkimo sau vietos dėl gyvenimo, pargrįžta atgal didžiausiais pavargėliais.

HUMORISTIKA.

PARASZĖ

In „Djabel Krakowski“ Kitajaus ambasadorius Nieg-Lu-Pi.

Gudriausiam isz gudriausių, brangiausei perlai okejane raszliavystės, skaniausiam (gardžiausiam) vaisiui dėl mergiszkų lupų, kvėpiancziamjam žiedui humoro, mokslo stulpui, slėniui iszminties, gražiausiai lelijai nekaltybės, — menkiausis vabalas, smirdantis kvarklis, menkos dulkės isz gudrių batų, kvailaus galicejiszko politiko, sumuszta ausis parcelininio indo dorybės, sunczia savo pagarbę ir pasveikinimą.

Teikes, saldžiausia Makagigo iszmintis, atsiszaukti į manę, supuvusios kulnės proto kantaples, reikalaudamas paaiszkinimo dabartinių atsitikimų Kitajiszkoj vieszpatystėj (dangiszkoj vieszpatystėj, nes teip kitajiecziai savo vieszpatystę vadina). Nors mano kvailumas virszija viską, pagaliaus jusų įrėdymą mokinimo mokslainės, neatsisakau, puikiausis žiede lataro, užgana padaryti tavo paliepimui.

Sztai netikėk meiliausia bruknė iszsigudrėjimo, tiems kurie sako, jog piktadėjiszka ranka mano vientauczių kertą, kaip kirtėjas girioje rąstus, savuosius ir svetimžemius dėlto, kad jie yra krikszczionis. Nė, minkszcziausis Nankine— pas mus religijos tolerancija visados buvo brangiausiu briliantu ir kaklo karolei paproczių musiszkųjų. Mes patys iszpažįstame tris religijas, vartodami įvairius įstatus, o mohometanams ir žydams niekados nedarėme skriaudos. Jau XVI amžiuj krikszczionis pas mus atvyko, priėmėme juos meilei. Bet, puikiausis arbatinis krumeli, negerai jie mums atsimokėjo. Paskui anglų su Biblija (szventraszcziu) atvyko ir kiti angliszki prigavėjai, ir ką tik musuosius apkriksztijo, tuoj juos ant savųjų pardirbdavo, padarydavo juos neprieteliais musų vieszpatystės. Teippat maskoliszkas popas isz pravoslaviszkų kitajieczių darė burliokus, vokiszkas pastorius arba kalviniszkas bumbizas teip elgės, kaip kryžiokai su Lietuviais ir Lenkais.

Iszplėszti auksą, mus paniekinti, sėti nesantaiką, po plosczium religijos auklėti tautos prieszus — tatai ką darė anie tarsi krikszczionis. Kol ant galo ėmė vardan civilizacijos mums žemę po szmotelį plėszti ir tarp savęs dalinties. Ir mes, mat, turime ramiai rankas sukeitę žiurėti, kaip kiaulės lenda į musų kopustus, kaip vagis veda karvę isz tvarto, kaip padegėjas kuria ugnį po musų daržinės stogu? Ne, pas mus niekas negirdėjo apie tikėjimiszkus persekiojimus, pas mus niekas neatiminėja tikėjimo su jieszmu rankoje, mes neturime ant sąžinės jokių unitų, musų dėjose nėra Kražių pjovynės žmonių krauju užraszytos, mes barbarai, mes tamsunai neturėjome vokiszko kulturkamfo (teip vadinamos gegužinės tiesos ant smaugimo katalikų iszduotos). Tai ne tikėjimiszka kova, tai politiszka, isz to gal buti smarki apsigynime nuo užpuolikų, baisesniu dar už jusų duoklių komisiją.

Tatai apmąstyk patsai, saldžiausis mano duszios cinamone, ar turite ir kokiu budu turite tiesą, kaip vilkų buris užpuldinėti ant musų sodybų? Kalbate apie jusų mus virszijimą, apie jusų civilizaciją (apsiszvietimą). Prisistebėkite ar teisybė?

Musų vieszpatystė egzistuoja mažų-mažiausiai 5000 metų, matomai todėl jos urėdavimas (organizacija) yra gera, atsako žmonių reikalams. Pas jus vieszpatystė 1000-metinė tai retai užtikti. Kiekviena vieszpatavimo įtaisa puola, kiekvienas rundiszkas sadavadijimas žusta. Bepradėm kovojate, baratės tarp savęs, vienas kitam plėsziate žemės szmotus, kiekvieną silpnesnįjį suplėszote, sunaikinate. Kanor peržvelgus jusų istoriją, tai tik kova apiplėszimo dėlei.

Jusų visugarsingiausi vieszpatyszczių vyrai, atvirai kalbėjo, jog spėkos pergali visokias tiesas. Ar mes darome, teip kaip jus, piktadariszkus pasielgimus po visą pasaulę? Ar mes kam iszplėszėm kalbą ir tautystę?

Sakote, jog mes kvaili. Praleidžiu tylėjimu jau tą, jog mes pirm jusų iszradome spaudą (druką), paraką, praplatinome pramonystę, iszbudavojome kanalus, jog lygumose Kitajaus nebėra laukinių žverių, pagaliaus laukinių žolių, bet visa žemė iszdirbama ant augszcziausio laipsnio kulturos. Dar apart to viso, mes visi mokame skaityti ir raszyti. O mokomės to tiktai, kas mums yra reikalingiausis prie kasdieninio musų gyvenimo. Pas mus nesimokina szimtai tukstancziu vaikų svetimų kalbų dėlto, kad paskui dvejetas szimtų isz jų isz to turėtu naudą. Kad koksai gudragalvis lieptu musų vaikams mokintis kokios mirusios kalbos, kaip duokime, kad jus mokinate graikiszkai, tai mes jam, įsegę į užkulnius szimtą bambukų, atsiųstumime jį į jusų Europą.

Sakote, mes kvaili, bet ar matėtė kada kitajietį losziantį isz savo turtų, kalbantį tarp savęs prancuziszkai, ar matė kas kitajietes brunzginanczias ant partapijono per kiauras dienas? Jusų moteriszkės apsipuczia szienu ir vata — ir mes mėgstame riebias moteriszkes, bet jas tam tikslui natūraliszku (prigimties) budu iszpename. Nė vienas kitajietis nebuvo dar po kanteple, nors jas ir nesziojame. Kiekvienas isz musų laiko tiek paczių, kiek jis jų gali iszmaitinti, o jus veidmaningai su viena tarytum gyvenate, o pas penkes-szeszes smailaujate, t. y. į svetimus daržus einate vogti.

Iszduodate milžiniszkus pinigus ant užlaikymo kalnių — ne vienas piktadėjas geriaus juose gyvena, negu kad but buvęs ant liuosybės. Mes tokių iszkasztų neturime. Bambusas nedaug tekasztuoja, ant devynių deszimtų prasikaltimų yra geriausis įrankis iszgydymui.

Mes skaitome daug knygų, bet yra tai knygos szventos, rasztai iszminczių ir pilozopų. Pas jus yra tas didžiausis rasztininkas, kurs apsako niekniekius, duokime, kaip Agota isztekėjo už Epifonijaus, arba kaip Epifonijus apgavo Agotą. Kad kas pas mus iszvažiuotu su „nuoga duszia“, arba teip raszytu, jog niekas ne suprastu, duotume jam maudynę szalto vandens ant galvos ir per galvą su bambusu pavaiszintumem.

Musų vieszpataujanti turi savo ministrus, o kada reikia apie ką nors geriaus pasirodaviti, tada pakvieczia žmones gudrius ir patyrusius. Jie mažai szneka, bet daug mislyja ir taikei savo nuomones iszreiszkia. Pas jus iszrenka ant rodininkų bile ką tokį, tankiausiai tą, kurs daugiausiai rėkauja, o paskui tie iszrinktiejie musza kumsztėmis į stalus, szaukia, rėkia, trubija, szvilpiauja, dainuoja, baubia, žviegia — nieko gero nepadaro, o biedni žmonės moka duokles (padotkus) tiems komedijantams.

Mes renkame karumenę, kada priseina kovoti — jus užlaikote milijonus kareivių tikt dėl žaidimo (zabovos). Pusė visų jusų įejimų į vieszpatystės įždą (skarbą) apverczіami yra ant tos zabovos — neturite ką valgyti — o kariumenę vis nesiliaunat nedidinę.

Užmetinėjate mums, kad rukome opium. Žinoma, jog to negalima pagirti. Bet kas ruko opium, tas jauczia meilius — saldžius pajautimus, gėrėjas stebuklingais matymais. O jus ką? Geriate įvairius gėrymus ir apsigeriate it gyvuliai. Darote tada ermiderius, pesztynes, gulite rinksztokuose, voliojatės žmonėms ant tako, laužote kojas ir rankas, pribjaurojate savo patalines, gulyklas, landote po biauriausias vietas (namus paleistuvystės, karczemas), daužote savo vaikus, paczias, begėdiszkiausius žodžius leidžiate isz savo burnos, piktžodžiaujate Dievui, ant gatvių keliate avanturas, tankiai į namus pagrįžtate be skatiko, apsispjaudę arba kitų apspjaudyti, pasmirdę, žodziu sakant; pavirstate į szpetniausius galvijus.

Mes gerbiame senoviszkus apdarus, jus visai bezdžionkaujate prancuzus. Mus apdarai vyriszki ir moteriszki mažką kirpimu skiriasi, jus moteriszkos rėdos visai kiteip, tarytum be tokio parėdo lyties negalėdami atskirti. Musų moteriszkos namuose vaikszczioja po vienu marszkiniu, bet viesziai pasirodo butinai prisidengusios — jusų moteriszkės namuose klyksmą padarys, jeigu ją vyriszkis pamatytu neužsisegusią po kaklu, o viesziai ant susirinkimų, puotų (balių), vepsynėse (teatruose), pasirodo pusnuogės. Namuose prie vyro gali tikt jos rankas dasilytėti, o ant balių graibstote jas į glėbį, glaudaties prie jos pusplikio kuno.

Jusų teplioriai pastarame laike ėmė sekti musų ir japoniszkas tepliorystes, kas pats par savę parodo, jog mus skaito už augszcziausius stovenczius isz atžvilgio dailos dalykų.

Bet tegul kurs isz musų tepliorių nupieszia moteriszkės kuną žalį, medį lelijavą, arklį mėlyną, tad per kelis mėnesius negalėtu prisėsti, jam į pasturgalį skaumą mano tantiecziai įleistu.

Daleisk, greicziausioji gazela iszgudrėjimo, jog asz prasciausia spjaudyklė tavo gudrybės, toje vietoje truputį atsikvėpsiu. Per savo neapsakomą kvailystę nusprendžiau tavo jautrias akis, kurios kaip saulės spinduliai sklaisto tamsybes, varginti skaitymu dar ir kito mano patarimo. Bet pailsau. Mano plunksna netikusi, kaip jusų apskriczio ir miesto urėdai, reikalauja poilsio. Gal už keletos dienų, kada rubarbanum ramybės prasklaidys pinkles mano proto, užbaigsiu sąraszą mano patėmijimų — ir susivystęs į nankinus mano niekvertystės lauksiu nužemintai tavo atsakymo.

Tuotarpu priimk, saldžiausis razinke meiliausį iszbucziavimą tavo kasos ir neužmirszk apie pavargusį szimtkojį, kurs iszdrįsta pasiraszyti tavo garbintoju.

Nieg-Lu-Pi.

Kelionėje ant Plungės parodos.

Vis tai priduoda tai vietai rimtumą nepaprastą, vergia keleivio žingeidingą akį ir primena jam, kad įžengi į dvarą žmogaus augszto ir galinczio augsztai lakioti.

Ne pro szali bus czia szį tą pasakyti apie Kunigaikształ, Mikolą Oginskį kaipo ypatą nesmulkią Žemaitijoje, valdantį apsczius žemės plotus ir vartantį milijonus. Jau isz apraszymymo Plungės miestelio skaitytojas regėjo, kad jo szirdis vargszams neužverta, nes-gi jis įsteigė parakvijos szpitolę, Kunigaikształienė pastatė ir užlaiko ligonbutį dėl neturtingų ir tt. (Turime cze dar priminti, kad jis daro mielaszirdystę kožnam, kas, vargo suspaustas, kelia į jį rankas). Nėvieno padegelio dyko neiszleidžia ir apdovanoja nors keliais rąstais: Kunigaikształienė sustato savo kasztu kelias grįczias kasmetais dėl ugnies aplankytų. Kožnam vargszui plungiszkiui duoda grabui lentas arba dar ir grabą padirba; ubagams pinigus labai tankiai dalina.

Prietam — abu yra paveikslingai dievobaimingu: kunigaikształ kas rytą sekmoje eina iszklausyti Miszių szv., o Kunigaikształienė devintoje.

Už teip malonią jų dviejų szirdį plungiszkiai turi buti dideliai dėkingi ir dėkingi yra — ypacz mažiukai, kurie — klausynėjami — mažne su aszaromis man pasakojo apie jų geradėjystes.

Ir ukiszki reikalai nepasislepia nuo kunigaikszczio akies ir rupesczio. Parodą kuri buvo priežastimi mano kelionės, parėdė jis dėlto, kad žmonės pasiragintu prie naudojimos isz ukės vaisių, neniekintu puikių savo rankų darbų ir tt.

Plotas jai paskirtas buvo prie Alsėdžių kelio, už dvaro sodno. Iszstatyti dalykai patilpo penkiuosę pavilionuosę. Pats didysis — pirmas — užvėrė savyje visokius iszdarbius — audeklus, siuvinius, surius, dailydų amato žiedai ir tt. Cze buvo ypatingai gražių audimų ir neviena audėja gavo medalį.

Antras pavilionas, dėl ekspertų (tyrikų) sutvertas, patilpo mažne viduryje; apie jį buvo liuosas takas pravadžiojimui arklių, sustatytų po pastoges pakraszcziais. Kaip augsztaitis, — stebėjaus, veizėdamas į dailius Žemaiczių arklius: musų sodietis nemokėtu jų nei valdyti! Ypacz gražųs arkliai buvo p. Sakelio ir p. Volmerio, kurs kaip veislių gamintojas gavo medalius. Bet ir broliukų žirgai kur pranesza linkuvius ir joniszkius ir joniszkieczius.

Galę parodos ploto buvo pavilionai Kunigaisczio miszkveizio (lesk) ir daržininko, abu gana tobulu, skomiai sutaisytu. Bet miszkveizis, tikrai žinąs savo skirtį, bene praneszė daržininko.

Prabuvęs Plungėje apie penkias dienas, pasižinau maždaug su žemaiczio gyvenimu ir cze įsikurusiais negeistinais dalykais. Skurdu, liudna pažymėti, kad cze paleistuvystė įsikerėjo ir iszsiszakojo. O Vieszpatie! kas pasėjo cze tuos pekliszkus grudus! Musų bocziai, kaip godojo mergystę! mergaitėms prisegdavo prie kvartukų skambaliukus, kad kožnas namiszkis galėtu skaityti kožną jos žingsnį, idant ji, gink Dieve, kur nepaslistu. Tuo tarpu dabar kaip-gi isztvirkę žmonės. Persigąs seneliai, iszvydę bjaurius vaikus ant sudo Dievo. Begėdystė užmuszė cze visą žmogaus szirdį: žmogžudystė nenaujina. Kur tik pažvelgi — regi prie kelio žemutį be Kristaus paveikslo medžio kryžiuką, ženklinantį, jog toje viotoje žmogus nustojo gyvastės. Suktybė, melas, tinginystė teippat cze už grieką nebelaikomi. Darbininkų mažai, vieni tinginiuodami ubagauja, kiti apleidžia savo krasztą, o su likusiais nebesusikalbėsi.

Miestelyje yra nemaža iszkala, kasztuojanti valsczіui lig 700 ant metų. Į peklelę tą eina ne tik vaikai, bet ir mergiuksztės. Ir ką tai pranaszauja? Duok V. apsirikti! bet nieko gero. Pernai viena kalė pabaigė mokslą tat gal ir prisvils prie kokio maskolpalaikio. Mergutės, kam jums gudiszka kalba ir rasztas? Mokinkities tik žemaitiszkai, tai jums prideri ir to užtenka.

Tokius tai pavirszutinius įspudžius parsivežiau isz Žemaitijos, pirmą sykį ją aplankęs M.

Isz „T. S“.

Atsiszaukimas į visus Lietuvius!

Malonus „Kataliko“ skaitytojei ir visi Lietuvei, kurie turite kokius-nors reikalus į „Kataliko“ Redystę, teiketės visados atsiszaukti po Nr. **3222 Auburn Ave.,** nes musų spaustuvė ir Redystė tapė czion pardanginta.

Ar nugara nieszti?

Jeigu kam nieszti nugara tik dėlto, kad kas ją iszpliektu, tai ant to nėra atsakanczių gyduolių, bet mes cze sznekame apie tokį nieżėjimą, kur žmogus ima draskytis iki kraujo. Maži raudoni spuogucziai dilgo tarytum tukstancziu adatų, įpacz katras prakaituoja, teip kad ne duoda nė dirbti, nė miegoti. Kiti sako kad prieżasczia to yra neva karsczіai, bet karsczіai tik prisideda prie to priklaus nieżėjimo. Svarbiausia prieżastis — tai sugedęs kraujas, rėikalaujantis gero iszvalymo. Iszvalyti-gi kraują galima kuogeriausiai vartojant Trinerio American Elixir of Bitter Wine, kurs netiktai umai praszalina tą nieżėjimą ir spuoguczius, bet teipgi reguliuoja vidurius ir sutaiso pilvą; reikia tik be paliovos vartoti jį per visą vasarą. Fabriknoja jį suvirszum 10 metų Jos Trineris, ir galima gauti visose aptiekose; bet reikia visados reikalauti tiesiog Triner's Bitter Wine, idant kartais jums neįbrukłu ne teisių, ir be jokios vertės prieprovų, tai cze tai ten pasirodanczių. Triner'io American Elixir of Bitter Wine yra geriausis ir veiklingiąusis vaistas nuo nežėpcziojimo ir abelnai nuo visokių pilvo, kepenų ir inkstų ligų, net ir užsisenėjusių. Jis apsaugo nuo visokių ligų, įpacz karsztyje, todėl turėtu rastis kiekvieuame name, kaip ir praktiszki gydytojai rekomendavoja.

Kataliko Redakcijoj galima gauti maldaknigių pirkti.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Rates of Advertising.

one inch once..... 0,50
one inch one month..... $1,00
one inch per year..... $10,00

Nedelinis Laikrasztis

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ
Amerikoje..... $1,50
Į Užmarę..... $2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Žinios isz pasaules.

Karė Kitajuj.

Paskutiniame laike, kas karts daugiaus randame žinių apie karė Kitajui terptautiszkų vieszpatysczių su bokserais, kurias ir mes nors trumpais žodžeis paduodame, ir teip: kazokų jenerolas Rennekampf su 500 kazokų ir su dviem armotom gyniojo savo pozicijas priesz 9000 chiniszkos kariumenės netolie Siberijos rubežiaus, syki neprieteliui buvo pasisekę kazokus atstumti isz jų užjemamosios pozicijos, bet vėliaus kazokai su dvigubu įnirtimu užpuolę ant Chinieczių, juos pargalėjo, paklodami ant vietos į dvi tukstanti; Chinieczei turėjo su savimi 12 armotų, ir tos pakliuvo į Maskoliaus rankas.

Japoniszkas admirolas pranesza, jog terptautiszka kariumenė jau apgulė miestą Pekiną 15 dieną Rugpjuczio. Kova buvo didelei asztri ir kruvina, vakarop Japoniszka kariumenė, o įkanden jos ir kitų vieszpatysczių kariumenė įejo į Pekiną ir tuoj apsiautė ambasadas. Japonijos kareivių krito 100; kitajieczių 300.

Naujausios žinios isz Kitajaus pranesza, jog Kitajaus ciecorienė papuolė į belaisvę terptautiszkos kariumenės Pekine, ir minėta kariumenė jau užemė „Ciecoriszkajį“ miestą, kur randasi ciecoriszki palocei, isz kur pasipriesziniimas kilo, įejus į Pekiną terptautiszkai kariumenei.

Anglija.

Pasibaigus manievrams angliszkos kariumenės, kurie atsibuvo praeitoje sanvaitėje Aldershot, visos kariumenės pulkorius lord Woseley surinkęs visus aficierius, pajemus nuo jenerolo lig parucziko, pasakė jiems atvirai, jog kariumenė surinkta ant manėvrų neturi nė mažiausio supratimo apie kareiviszkus dalykus, ir pastaczius į karę neži notu kaip kariauti.

Ta prakalba lordo Wolseley padarė didelį įspudį ant visos Anglijos gyventojų. Mat, gyventojei pakela didelius kasztus ir nesza ant savo sprando visas kariumenes sunkenybes, tuotarpu kareivių pardėtinei, imdami dideles algas, nemokina kariumenės, bet yra sauvalingai atsidavę ant lėbavimo.

Pietinė Afrika.

Anglams karėje su Boerais visai nebepasiseka, nors visokias netikusias – melagingas paskalas po laikraszczius už pinigus ir leidžia, vienog tas jų pasielgimas mažką tegelbsti. Paskutiniame laike anglai garsino, buk jenerolas Kitchiner buvęs užstatęs tinklus ant Boerų jenerolo De Vet ir savame laike garsino, jog DeVet beabejonės papuls į nagus Anglų, dabar kadą Burams pasisekė paimti į belaisvę 4000 angliszkos kariumenės, Anglai paleido paskalas, jog De Vet'ui pasisekė iszsipainioti isz visų pinklių, kokias buvo jam užstatęs jener. Kitchiner, reikia tikt stebėties ir juokties isz Anglų veidmainystės.

Maskolija.

Maskolija padarė sutarybas su Danijos saulėtekio azijatiszkają laivinės kompaniją dėl parvežimo 10500 kariumenės į Kitajų. Isz to matyt, jog Maskolija rengias ne ant juoko ant karės, jei ne su Kitaju, tai gal begelbstant krikszczionis nuo kitajieczių stabmeldžių, reikės jai susipeszti su kurią isz terptautiszkųjų vieszpatysczių, su kuriomis lig sziol ejo isz vieno; juk žinomas dalykas, kad Maskolija yra iszalkęs meszkinas, kurs nenorės pasikakinti mažmožeis, o jei prie didelios aukos nebus prileistas, tuoj parodys savo ilgas iltis.

Prancuzija.

Mieste Marsilijos sustraikavo 5000 žmonių, dirbanczių prie dokų.

Garsus palaikytojas santaikos Russo-Prancuziszkos P. de Cassagnoc, sako: mes Maskolijai padedame įgyti galybę, užkariauti didelius žemes gabalus ir isz jų semti pelną, bet patis nėko už tai negauname, aiszkiaus sakant, mes Prancuzai dėl Maskolijos esame tuomi, kuomi jurose yra mažos žuveles dėl didelių, kurios tas mažosias praryna.“

Czernogorija (Balkanų pusalis).

Isz Romos (Italijos Sostapilis) atejo telegramas, jog du arabiszki anarchistai par Vienną atkeliavo į Romą, idant tenai atvykusį ant laidotuvių nužudytojo karaliaus Humberto kunigaikształ ir kunigaikształienę Czernogorijos (Montenegro) nugalabintį. Szitą žinią atsiuntė Italijos ministeris.

Turkija.

Isz Konstantinopoliaus ateina žinios, jog Bitlir Kurdai nužudė keles deszimtis armenieczių. Italijos ambasadorius prie Turkijos sosto pasiunstas praneszė Turkų valdžei, apturėjęs nuo savo valdžios žinią, jog anarchistai yra susitarė ant Sultono gyvastės.

Vokietija.

Krupp, garsus iszdirbėjas armotų an visos pasaulės, dabar daro patyrimus su armotomis, kurios kulkas meta ant 14 mylių tolumo.

Brazilija.

Juodasis maras, kurs buvo truputį liovęs, vėl ėmė smarkei siausti miestę Rio-Janeiro ir jo apygardose.

Belgija.

Isz miesto Brukselės, isz prižasties milžiniszko straiko, likosi iszvaryta 6000 darbininkų svetimtauczių.

Žinios isz Amerikos.

Sandusky, O. Lake Shore geležinkelio trukis, kurs praeitos petnyczios vakare iszejo isz Cleveland netolie Sandusky sukrito į ežero atsiautą. Toje vietoje yra ilgas tiltas pusė mylios, iszkeltas augsztyn ant vandens szeszios pėdos, viena rėlė sutruko ir isz to pasidarė nelaimė. Pirmiejei tris vagonai laimingai tiltą parbėgo, bet likusiejei sukrito į vandenį, kurio toje vietoje gilumas yra 20 pėdų, vienog niekas isz žmonių nepražuvo.

New York. Szefas paslaptingos policijos Wilkin sulaikė du anarchistų, Notabą Moresca ir M. Guida, kuriuodu norėjo atsikraustyti į Ameriką. Italijos rundas davė žinią Suvienytoms Valstijoms, jog Moresca atkeliauja į Suvienytas valstijas dėl nužudymo prezidento McKinley. Atvykus laivui Kaiser Wilhelm, detektivai pasiskubino jį patikti, tuoj tapė sulaikytas, padarius pas jį kratą pasirodė, jog yra prasikaltėlis, ir daug kartu sėdėjo Italijos kaliniuose. Abudu taps atgal sugrąžintu į Italiją, isz kur pribuvo.

Dubois, Pa. Užgimus baisiam gaisrui anglių kasyklų visos įrėdnės sudegė. 60 kalnakasių tame laikė buvo po žeme, jų gyvastę iszgelbėjo jų draugai ir pažįstami, kurie iszstatydami savo gyvastę ant pavojaus davė žinoti, jog kasyklos yra pavojui. Niekas isz žmonių nepragaiszo. Blėdes padaryta ant $200000.

La Crosse, Wis. Praire du Chien 4 piktadėjei, iszsilaužę isz apskryczio kalinio, pabėgo, patyrus jų nesant, suskato jiėszkoti, bet jų pėdsakų jau nebuvo. Mat, apsukus yra didelios girios, tenai jie ir pasislėpė. Szeripas paskyrė $100 už kiekvieno pagavimą; minios žmonių apsiginklavę leidosi jų įkanden.

So. Frok, Calo. Apsukus szitos apylinkės siauczia smarkus girių gaisras. Ugnis užgimė jau 3 sanvaitės atgal, mat, žmonės czion susėję ant pasilinksminimo buvo susikurę ugnį dėl iszsikepimo nuszautos žvierynos, o paeidami ar tai isz atkaklybės, ar tai par užmirszimą neužgesė laužo, isz to ir pasidarė didelis gaisras.

Mackimac Island, Mich. Pusnaktėj užgimė gairas vieszbutėj „Paine Cottage“, kadą visi gyventojei saldžei miegojo. 40 sveczių sziek tiek pagriebę drapanų prasiszalino isz deganczio namo; teisybė, nevienas žmogus nesudegė, bet turtų nieko nepasisekė iszgelbėti.

Seattle, Wash. Laivas Roanoke, czion pribuvęs, atvežė aukso $4300000 isz Stagnay.

Kitas vėl laivas Humbold atplaukė su 95 pasažiereis, kurie turėjo su savimi gana apsczei aukso. Vienas jeszkotojas aukso, Clarance Berry, parsivežė 4 dideles skrynes auksinio pėsko (smilczių).

Georgetown, Ky. Caleb Powers, kurs buvo skundžiamas kaipo nužudytojas gubernatoriaus Goebel, praeitoje sanvaitėje tapė pripažintas kaltu ir apsudytas ant viso amžiaus į kalėjimą.

New York. Laivas „Teutonic“ ir „St. Paul“, iszplaukdamu isz szito porto iszvežė į Angliją $8162000 gatavais pinigais ant paskolinimo jai, dėl karės su Boerais Pietinej Afrikoj.

Springfild, Ill. Perkunas trenkė į daržinę farmerio Baice ir ant vietos užmuszė jo nesenei pirktą eržilą, už kurį buvo mokėjęs $2,500.

Peoria, Ill. Sodžius Smithfield, szalip Peorijos visas butinai iszdegė, nėvieno namo ugnis neaplenkė, visi su dumais į padanges nuruko.

Pueblo, Cal. Ugnis czion sunaikino dideles krautuves medegos namų statymui. Blėdės padaryta apskaito ant $100000.

St. Louis, Mo. Czion tapė suaresztavotos 4 įpatos, buk už jemimą dalivumą prie dinamito eksplozijos.

Vietines žinios.

— Aleksandras Dement, amerikoniszkas ukėsas, kurs dar 4 sanvaitės atgal laikė restauraciją prie Robey st.. buvo iszvažiavęs į Europą, idant po 19 metų nebuvimo atsilankyti savo gimtuvės kraszte. 1881 metuose jis buvo Maskolijoj studentu, už kokius ten prasikaltimus likosi nusudytas ant isztrėmimo. Dabar jis mislyjo, jog kaipo amerikoniszkam ukėsui, nieko daugiau nebus, kaip kad daugiausiai, kad vėl gali buti iszvytas isz Maskolijos vieszpatystės rybų, tuotarpu pranesza savo draugams laiszke, jog likosi suaresztavotas ant rubežiaus ir įmestas į kalinį, kame ir lyg sziol tebėra laikomas, nors ir szaukės pagelbos prie amerikoniszko ambasadoriaus, bet veltui.

— Nesenei iszvažiavo isz Chicagos 120 jaunų vaikinų į New Orleans, isz kur trauks į Pietinę Afriką su 1500 mulų. Anglija moka kiekvienam p $25 ant mėnesio ir kelionė už dyką, kas nori saugoti mulus, o kas nori palikti Afrikoje po $75.

— Isz gailesczio, jog jos mylimasis, H. Nelson, iszvažiavo į Kinus kariauti su boxeriais, mergina Julia Torenson, 17 metų amžiaus, iszgėrė korbolinio rukszczio. Policija ją nuvežė į ligonbutį, bet gydytojai ne turi jokios vilties ją iszgydyti.

— 15 d. Karvelio Juozapas Carbray isz No. 4750 Bishop st, dingo kur, niekas negalėjo dasižinoti; dabar pati jo gavo laiszką, kuriame raszo esąs amerikoniszkoje kariumėnėje Kitajuje.

— Policija atrado alėje ant 43 ul. Joną Doyle su septyniais vaikais, kurie neturėjo nieko valgyti. Namų locninink jį iszmetė isz namų, dėlto kad szis neturėjo kuomi užsmokėti jai randos.

— Policija pagavo 4 vaikus, 8 m. amžiaus, besilaužianczius į tavorų krautuvę prie S. Water st., sako, szitie keturi maži paukształkai yra daug vagyszczių papildę.

— Fabrike Independent Paper Co. 154 Desplaines st. pasirodė ugnis, tenai vienas darbininkas, Edv. Grace liepsnose prażuvo, kitas vėl James Miner yra sunkiai sužeistas.

— Mergina Leita M. Hettel skundžia Marshal Field Co. ant 50,000, mat ji tenai dveji metai dirbdama už pardavėją, sunkiai susižeidė per kalczią minėtos kompanijos.

— Policijantas Albert B. La Moyne, gyv. po nr. 1620 N. Springfield ave. sunkiai apsirgo isz priežasties szuns įkandimo, aresztavojant tulą Chris Leopoldą.

— Musų mieste vis dar nesiliauja smarkios kaitros lankiusios; kartais viena diena atvėsta, bet į jos vietą paskui užstoja 4–5 baisios kaitros.

— Piktadėjai neduoda ramybės žmonėms nė dienos vidu, užpuldinėja ant praeivių ir apiplėszia juos.

— Arkliai ir Mulai S. Chicagoje serga ant užžandžių.

Dievo Apveizda jauczia.

Tąsa.

Gudrus isz tavęs paukształtis, krikszczione, — atsakė po valandos nenorei Mauras.

Ką pasakiau tegul stojas. Aplankyk abidvi įpatį, apie kuriedvi minavojei, tikt asz tavę parsergstu, buk atsargus.

Paskui paszaukęs Manzorą liepė nuvesti Tėvą Serafini pas Ferdinandą ir Eugeniją, iszejus Tėvui Serafini isz kambario, pamojęs su ranka ant vergo, liepė jį prisiartinti prie jo lovos, prisiartinus tarė pasznibždais.

— Atmink, jog savo galvą atsakysi už viską.

— Ką tau dar daugiaus pasakė tavo ponas? — teiravos Tėvas Serafini vergo, einant par karidorius.

Bet Manzor ant viso atsakymo atsiduksėjo ir tylėjo.

Po valandeles pustelninkas liepė visupirmu atidaryti duris Eugenijos kalinio. Sunkų yra apraszyti džiaugsmą, pamaczius įeinant pustelninką!

Jai rodės, kad isz dangaus nužengė aniuolas ją palinksminti. Pasikėlusi isz menkos lovaitės padavė jam abidvi ranki, sveikindama jį meilingai. Tėvas Serafini, kuriam Manzor, nors jis ir buvo kurczias, pasirodžius esant nereikalingu liudininku jo pasznekėsio su Eugenija, papraszė meilingai už durų, doras vergas paklausęs pustelninko rodos tuoj prasiszalino.

Maloninga Poni, — pratarė į kalejamą moteriszkę, pasakęs jai pirmu-pirmiausei, kokiu budu jis czion dasigavo, — noriu su tamsta pasisznekėti atvirai.

Sunki valanda jusų laukia, nes palieki be žmonių pagelbos ir palinksminimo. Atsiduok vienog ant Dievo valės, jisai jus aprupins. Maldauk, idant Visagalintis teiktusi juos pastiprinti ir jusų kudikį užlaikyti prie gyvastės, o asz pasirupinsiu su Dievo pagelbą jį iszgelbėti; o kadą tą padarysiu ir kokiu budu, tai dumosiu. Turiu įpatingą prajautimą, jog szitame dalyke Dievo apveizda manę aprinko kudikį iszgelbėti, jau nekartą panasziuose atsitikimuose datyriau Dievo pagelbos, kuri mano kelius ir žingsnius keravijo.

Eugenija par visą laiką pustelninko buvimo verkė it mažas vaikas, jos aszaros biro par skruostus it žirnei dideleis laszais. Tėvas Serafini ją džiugino, kiek iszgalėdamas, prižadėdamas vargszei moteriszkei, jos vyrą palinksminti.

Bet sunku pasakyti, koksai liudnas juodvieju parsiskirimas buvo! Pasimatymas su Ferdinandu buvo, kaip kiekvienas sau gali parstatyti, teipgi liudniausis. Pustelninkas ir czion stengėsi, kiek galėdamas, palaikyti nupuolusią dvasią vargszaus kalėjo ir jam pasisekė apmalszinti nusiminusį kalinį.

— Atkartoju dar sykį, — teip užbaigė pustelninkas, — apie jusų kudikį niekados neužmirszių, ir su Dievo pagelbą mano pasikesėjimas turės pasisekti. Bet zaros vakarinės leidžiasi ir priesz brėkształant asz turiu apleisti Granadą. Tepalaiko Dievas Tavę savo prieglaudoje.

Tuos žodžius pasakęs apleido kalinį ir skubinos kuo-veikiausei į namus.

VI.

Kudikio iszgelbėjimas.

Praslinkus keturioms dienoms po virszminėtojo atsisikimo, angstyryczeis Ferdinandas pajuto naujai užgimusio kudikio verkimą, klausydamos toliaus parsitikrino, jog tas verksmas paeina is kambarelio, kuriame buvo uždaryta jo pati. Ir jisai neapsiriko! Tatai, žinoma, jo Eugenija pagimdė sunų, kurio atejimas ant svieto silpnai moteriszkei pridavė daug tvirtybės, kokios maž kas galėjo tikėties, tiek praleidus sopulių, vargų ir nelaimių. Glausdama jį prie savęs užmirszo ant valandos apie visus savo praeitus ir dabartinius vargus, vien tikt stokavo vyro, kurs jos džiaugsmą galejęs butu padidinti nors ant valandos.

Atejus paprastoje valandoje Manzorui su valgiu, ji teip sugebėjo jį prie savęs patraukti, jog szis prižadėjo savo ponui apie naujei užgimusį sunų nė žodžio netarti, nors gerai žinojo, jog tą darydamas savo gyvastę ant myrio pavojaus iszstato.

— Prisiekiu ant allaha (mahometonų Dievo), — pridurė, — tylėsiu. — pakol jus to nuo manęs reikalausite.

Ferdinandas pasitikėjo, jog Tėvas Serafini tą dieną vėl atvyks pas jo langelį, todėl ir paraszė laiszką, kuriame pustelninkui praneszė, jog pagal Dievo parėdimo jam sunus užgimė, praszydamas, idant jis isz Dievo meilės pasirupintu isztraukti jį isz netikėlių nasrų. Ferdinando viltis nenuejo ant niekų ir dabar; nes kol dar vakarinė zara užgeso saulėlydžiuose, jau buvo rankose drąsaus pustelninko minėtas laiszkas, kurs tuoj ant rytojaus ausztant artinos miesto Granados.

Nuo dainavimo ir muzikos tą dieną visas miestas užė, nes Mahometo iszpažintojams buvo szventa, par tat Tėvui Serafini pasitaikė didelei patogi proga dėl iszpildymo savo užmanytojo kalėjams patarnavimo. Sziuom kartu jis ant savo aszutinės, kurią visados dėvėjo, užsisiautė ploszczių, dėlto vien, idant po juomi paslėpti krabutę su įvairiomis gydomomis žolėmis, kokios aptiekose yra užlaikomos, teip-gi neužmirszo terp žolių įdėti ir keletą plėczkuczių su vaistais. Kaip reikiant prisiruoszęs pustelninkas leidos į miestą, įėjęs į jį pasuko savo žingsnius vėl Hasano namų linkon ir, nėkieno nesiklausdamas, įėjo į jo kambarį. Hasan, ant kurio veido mažką begalima buvo pažinti smarkios ligos įspudžius, gulėjo, arba aiszkiaus sakant sėdėjo pagal arabiszko budo ant minksztų pagalvių, kadą Tėvas Serafini pasirodė durėse.

— Tu vėl Granadoje, krikszczione? — Nenorei, pagaliaus rusczei paklausė Hasan Olgu. — Kas tau pavelijo įeiti į musų sostapilę? Ir ką cze turi paslėptą po ploszcziumi.

— Garbus pone ir garbus karžygi! szvelnei atsakė pustelninkas statydamas iszimtas isz po ploszcziaus gydyklas ant žemo stalelio. — Priemi manę nekaipo svetį, baugini pagaliaus. Turėtum man acziu pasakyti, jog turėdamas atmintėj tavo smarkią ligą, iszdrįsau par kareivių tavo karaliaus rindas parneszti szitas gydyklas. Gal but ir bereikalo skrupavau tavo karaliaus kareivių, atsargumas vienog niekados niera proszalį.

Hasan isz pradžios nusiszypsojo su nepasitikėjimu, bet negalėdamas savę pargalėti isz priežasties meilaus ir taikaus pustelninko pasielgimo, butinai suminksztėjo. Tėvas Serafini, pasinaudodamas isz tos progos, ėmė melsti Mauro, kad jis pavelytu jam nors tą sykį atsilankyti pas Ferdinandą ir Eugeniją. Hasan nuo pradžios nenorėjo nė girdėti apie tai, nes jam prajautimas kaip sakyte sakė, jog pustelninkas apart dasižinojimo apie juodvieju sveikatą, turėjo ką nors kitą. Bet pustelninkas neliovės jo praszęs, ir Hasan ne tiek jo praszymui prisilenkdamas, kiek norėdamas juomi sykį nusikratyti, pavelijo atlankyti kalinius.

— Vienog turi žinoti, — pridurė, — jog pastarąjį sykį pas juodvieju lankais. Tuomi žygiu ir asz eisiu su tavimi sykiu.

Tuos žodžius, iszgirdus tėvui Serafini apsistojo ant valandos szirdis dunksnojusi. Dabar pustelninko visas planas turėjo nueit ant nieko, kurį jis buvo teip gerai apmąstęs. Tėvas Serafini stovėjo parsigandęs, nežinodamas ką ant to atsakyti. Kadą jau Hasan pakilęs nuo minksztos kėdės ir pagalvės, ketino eiti, įejo arba greicziaus įbėgo karaliszkas pasiuntinis į kambarį su paliepimu, kad akies mirksnėje eitu pas karalių.

— Dėlko? — paklausė, truputį nusigandęs Hasan.

— Kodėl tai dabar ir teip staigei? Gal kas karaliui ant manęs liežuvius sunesziojo?

— Beabejonės kad teip yra, atkirto tėvas Serafini. Skubėk, netęskes, nes menkiause valandele dėl tavęs gali buti iszganinga arba pragaisztinga. Tavo apskundėjei, o kas jų neturi, gali pasinaudoti isz to užsitęsimo ir apkaltinti akėse karaliaus.

Hasan, paklausęs pustelninko rodos, nuvyko prie karaliaus; tėvas Serafini tuoj irgi nesitęsdamas nuėjo atlankyti Eugenijos draugystej Maurojo, kurs jo nė žingsnio neprastojo. Parženguo kalinio kambario slenkstį pustelninkas papraszė vergo, kad jis eitu pažiurėti Ferdinando, doros szirdies Manzor, paklausęs jo iszėjo, o tuotarpu pustelninkas skubinos Eugenijos kudikį su savim iszsineszti. Motynos sopulius, jog reikia parsiskirti su ką tiktai gimusiu ir vienatiniu sunumi, nežinia kaip ilgai, kas žino, gal ir ant viso amžiaus, kas galėtu apraszyti ar apsakyti?! Atsisveikino su kudikiu aszaras liedama, meilė ir baimė baisį ant jos darė įspudį ir jos szirdis sprogo pusiau isz didelio sopulio.

Tėvui Serafini iszmintingai prakalbėjus truputį apsiramino.

— Dieve, brangus Dieve! — vaitojo vargsze motyna, — tavo gyvatą, mano kudikį, atpirkau dideleis sopuleis ir neapsakoma baime, o dabar tavęs nustoju, galbut ant visados. Visa tikt mislis manę džiugina, jog rasi rupestingą globėjį, o akis Dievo Apveizdos apie tavę jautoses. Nežinau, ar parkęsiu tiek sopulių, kurie mano szirdį slogina su tavimi parsiskirant, bet teip turi buti. Nenustoju vienog vilties, jog dar ant szios pasaulės pasimatysiva. Su tais žodžeis padavė kudikį savo Tėvui Serafini, kurs tuoj jį paslėpė po savo kvaldotu ploszcziumi, prižadėdamas kuo veikiausei jį apkrikształyti ir pagal jos noro duoti vardą Rodrigo.

Palinksminęs trumpai alpstanczią Eugeniją, pustelninkas kuogreicziausei iszbėgo paslaptais isz Hasano palociaus į savo namus, kareivių sargybos jo niekur neužkabino.

Tatai su Dievo pagelbą pasisekė iszgelbėti sunelį, ant kurio kraugeris Hasan norėjo atgieżti savo apmaudą.

Manzor, nesulaukdamas ateinant pustelninko į Ferdinando į cielių, sugrįžo į Eugenijos cielių, o neradęs nė pustelninko, nė kudikio, tuoj dasiprato kas pasidarė, jam cze nesant.

— Bieda tau ir man! — suszuko parsigandęs. — Jei Hasan dasižinos apie iszneszimą kudikio ir norės manę už mano lengvatikystę nubausti smerciop, tuomet asz jam viską iszduosiu, o tadą prapultis dėl judviejų abeju!

Eugenija jo maldavo, kad nieko savo ponui nepasakotu, kad nuduotu nieko, o nieko nežinąs ir tylėtu.

— Gal dar pasitaikys progą — kalbėjo, — kad asz tavę už viską pamylėsiu (atliginsiu).

Manzor priżadėjo dalaikytis paslaptėj visą atsitikimą isz atžvilgio jau pats į savę,

jau isz atžvilgio ant silpnos moteriszkės, uždaręs kalinį, kaip ir paprastai bruzdė apie savo kasdieninius žygius, vienog jį ėmė didelė baimė, jog jo gyvastis kybo tikt ant vieno plaukelio. Tą patį vakarą pasakė Ferdinandui apie kudikio likimą ir sykiu iszmetinėjo pustelninkui ir Eugenijai, Ferdinandas stengės jį suraminti. Dar nėkados nelaukė su tokia baime pargrįžtanczio savo pono nuo karaliaus; jam vien rodės, kad jo gyvastis ant plaukelio tikt bekybo, o galą to plaukelio, sau parstatė, esant rankose jo smarkaus pono.

(Toliaus bus).

AMERIKIETIS.

Tąsa.

II.

Motiejus Sznipsztys, parvažiavęs pas savo tėvus ir moterį, visems gyrėsi, kad jis isz Amerikos labai daug pinigų parsivežė: tuojaus paleido į visą apygardę garsą, kad jis nori pirkti „polvarką“ nuo szimta desentinų žemės. Motiejaus tėvai vėl linksminos, kad jų sunus toks turtingas sugrįžo, o Motiejienė su kudikiais, kuri iki sziolai kuo tik badu nenumirė, rankas augsztyn kėlė ir dėkavojo visiems szventiems, kad vyrelis besugrįžo ir dar toks turtingas. Oi, koks turtingas!? Apie Sznipszczio „skarbus“, kurius jis buk isz Amerikos parsinešė, po visą apigardę pasklydo visoki garsai: vieni jam rokavo apie penkius tukstanczius rublių, kiti apie deszimtį tukstanczių rublių, o kiti net sprendė jo turtą ant penkiolikos ir dvideszimts tukstanczių rublių. Visoje apygardoje tiek ir tebuvo kalbos, kaip apie Sznipszczio lobį ir Ameriką, į kurią keliauti pasirengė visi vyrai. Ir isztiesų, kad kas butu parupinęs „szipkortę“ arba davęs kasztus ant kelionės, didžioji vyrų pusė teipjau butu į Ameriką iszėjusi, bet ant nelaimės ar laimės, kada vyrai dasižinojo, kad ant kelionės į Ameriką, reikia turėti visumažiausiai szimtą rublių, daugybė isz jų nosis nuleido ir nusiminė, dėlto kad jų kiszenėje tebuvo viso labo rasit szimtas graszių, o pas kitą ir to nebuvo. Vienok atsirado apygardoje keletas deszimtų vyrų, kurie susitaisę pinigus ant kelionės, tuojaus leidos į Ameriką turtų jieszkoti. Motiejus Sznipsztys priesz visus vėl putėsi ne tikt su savo juoduoju overkotu ir pilkaja skribele, bet lietuviszką kalbą kreivezojo ir maiszė su angliszka: poną vadino bosu, kunigą — priczeriu, karčziamą — saliunu, vienas norėdamas pasirodyti, kad jis lietuviszką kalbą užmirszo, o angliszkos neiszmoko. O kokį jis turėjo supratimą apie Ameriką ir jos gyventojus, gali paliudyti szita scena: Vieną kartą Motiejus sėdėjo gręczioje ant suolo, amerikoniszku budu kojas ant stalo pasidėjęs ir mislyjo apie Amerikos „linksmybes“. Į gręczią, įeina jo senutė — motyna.

— Ak, ak — suszuko senutė, savo sunų paregėjusi, iszsižiojo ir rankas sudaužė.

Motiejus susigėdęs savo kojas nuo stalo nuėmė ir visupirmu į motyną tarė:

— Mamyte stebiesi, kad asz kojas aut stalo pasidėjęs laikau?

— Ak, vaikuti mano, bene sopa kojeles?

— Ne, mamyte, tai Amerikoje visi ponai ir mokyti žmonės atsisėdę, kojas visados ant stalo pasideda....

— Ak, ak! visi ponai ir mokyti žmonės kojas ant stalo pasideda! — suszuko ir galvą palingavo senutė.

— Teip! ne tikt vyrai, bet moteris ir panelės pasideda kojas ant stalo! — pridurė sunus.

— Ak, ak ir moterys!

— Teip, ir moterys! — patvirtino Motiejus.

— Turi buti tenai yra toksai paprotis?

— Ne, mamyte! Amerikos daktarai sako, — atrėmė sunelis su moksliszku rimtumu: kada žmogaus kojos stovi žemiaus galvos, tada kraują isz galvos musza į kojas, ir žmogus be kojų gali greitai palikti; o kada kojos stovi augszcziaus galvos, tada kraują iszmusza į pilvą, o isz pilvo žinai jau kur jis iszeina....

Senutė, tarsi apie tą abejodama, galvą palingavo ir paklausė:

— O sakyk, Matelė! ar ten Amerikoje žmonės tokie pat yra, kaip ir cze?

— O ne, mamyte! Amerikoj žmonės yra vieni raudoni, kap kraujas, kiti juodi kaip smala o kiti balti kaip drobė.

— Ak, ak, raudoni ir juodi! o isz kur jie tokie negražus atsirado? — stebėjosi senutė vis galvą linguodama.

— Kaszino, isz kur jie tokie negražus atsirado! žmonės apie anuos visaip szneka: vieni sako, kad vieną kartą karcziamoje gėrė degtinę tris vyrai ir begerdami visi tris susimuszė: vienas isz jų sako, isz didelio apmaudo paraudonavo, antras pajuodavo, o tretysis iszbalo, paskui jie visi tris vedė moteris ir jų vaikai atsigimė į tėvus, tai yra raudoni, juodi ir balti ir isz to iszėjo tris pakalenijos“ raudonųjų, juodųjų ir baltųjų; kiti vėl sako: kad nuo svieto pradžios visi buvo balti žmonės, bet paskui vieni po miestus kaminus szluostė, anglis kalnuose kasė ir paliko juodi; kiti savo veidus tyczioms raudonai nutepė ir paliko raudoni, kiti dar sako, kad tie juodiejie yra velnių gimės...

— Ak, ak, velnių gimės! — suszuko senutė ir pridurė: o ragus ir vuodegas ar jie turi?

— Ne, mamyte ragų ir vuodegos neturi; mokinti žmonės sako, kad ragai ir vuodega per ilgą laiką jiems ant svieto begyvenant nusitrynė ir isznyko....

Senutė vien galvą lingavo, ir viena pati į puikybę kėlėsi, kad jos sunus toks mokintas ir viską žinąs isz Amerikos parvažiavo.

— Bet pasakyk, Motele, — paklausė vėl senutė: ar ten Amerikoje karvės, arkliai, avis ir oszkos yra tokios pat, kaip pas mus?

— O ne, motynėl! — tarė sunelis. — Tek Amerikoje arkliai yra daug daug mokitesni ir iszmintingesni už musų žmones: Amerikoj važiuojant pro karcziamos szalį, arklys netikt neapsistos bet ir į karcziamą nepaveizės, bet lekkia, kaip padukęs pro szalį, nes žino, kad prie karcziamos apsistojus, reikės laukti tris ar keturias adynas; o žiurėk į musų žemaitiszką arklį, ne į žmogų, kurs pamatęs karcziamą tuojaus sukasi į szalį pasiganyti“ ir ganosi patol, pakol vagis nesusimyli ano nuo karcziamos pavažiuoti arba pajoti. O kad tu paregėtum, motynėl, kokios, Amerikoje, yra karvės! Viena amerikoniszka karvė gali suėsti ir sugromuloti tris musų žemaitiszkas karves su visais ragais, kaulais ir skrandžiu! O kokie ragai! du ragu neszioja ant galvos du, ragu ant pasturgalio prie pat uodegos. Amerikoniszka karvė gali durti abiem galais, tai yra, su galva ir su pasturgaliu. O pieno amerikoniszka karvė ant dienos duoda dvideszimts penkis viedrus.

— Ak, ak, dvideszimts penkis viedrus! — suėmė senutė savo galvą.

— Dvideszimts penkis viedrus, asz pats milžiau! — patvirtino sunus.

— Ir tu milžei?

— Milžiau.

Senutė galvą palingavo ir peczius patraukė.

— O kad regėtum, motinėl, Amerikos oszkas ir avis! — tolyn traukė sunus. — Oi, oi, na, pasakysiu tau, kad Amerikos ožka nuo avies ant pirmo pažiurėjimo negalima atskirti, dėlto kad amerikiecziai, kaip avį teip ir ožką visupirmu kerpa, o isz jų vilnų szilkinius sejonus dirba; antra, amerikiecziai, kaip ožką, teip ir avį melžia, o isz jų pieno surius ir sviestą dirba; o treczia, Amerikos ožką nuo avies tegali atskirti, kad ožkos uodega yra augsztyn pasirietusi, o avies uodega, kaip buožė, žemyn nusvirusi, o patsai uodegos galas yra apaugęs taukais, teip kad gerą metą isz vienos uodegos galima gauti taukų po trisdeszimtis svarų.

— Na, tai butum parvežęs ir mums bent vieną tokią avį ar ožką ant veislės. — Tarė įėjęs į gręczią senis Sznipsztys, Motiejaus tėvas.

— Ak, tėveli, buvau pamislyjęs vežti, bet tos avių ir ožkų veislės neiszleidžia isz Amerikos: mat bjaurybės pavydžia, kad ta veislė kitur ne prasiplatintu.

Seniai Sznipsztienei jau nusibodo apie Amerikos stebuklus klausyties ir ana iszėjo isz gręczios laukan vakarienės virti, o sunus su tėvu gręczio pasilikę priminė apie tenykszczius uždarbius ir pragyvenimą.

— Oi, ten Amerikoj žmonės gerai uždirba, bet dar geriaus valgo ir iszgeria. Tarė sunus. — Paprastas darbininkas valgo pietus ant dvylikos patrovų, o pusrytį ir vakarienę ant szeszių patrovų, alaus gerk, kiek tik nori....

— O degtinę ten leidžia gerti? — paklausė senis.

— Kaip neleis, leidžia, vėl gerk, kiek tik nori, bet ten degtinė yra daug gardesnė, neg Maskolijoje.

Senis Sznipsztys apsilaižė ir seilę nurijo ir savo szirdyje vienas sau pamislyjo, kad sziek tiek butu jaunesnis tuoj važiuotu į Ameriką.

— O kunigai, ar ten nedraudžia degtinės gerti? — paklausė vėl senis.

— Kaip nedraus, draudžia, bet kas ten kunigų klausys?

Senutė Sznipsztienė iszvadino isz gręczios vyrą ir paliepė malkų prakirsti vakarienei virti, o sunus Motiejus, pasilikęs gręczioje vienas pats, vėl pasidėjo kojas ant stalo ir galvojo apie Amerikos „linksmybes“.

III.

Buvo vasaros szventvakaris. Miestelis, kaip isztusztintas — tik kada nekada galėjo iszeinantį isz namų vieną kitą žydą su poterių terba matyti, po pažasczia pakiszta, ir nusiduodantį link „szulės“ ant vakarinės maldos. Visos karcziamos („monopoliaus“ dar nebuvo) buvo jau tuszczios, kaip puslės; tikt žilbarzdžio Leizerio, kurį visi žydai vadino „iszmintinguoju“, o „gojai“ — „vagilių prigaviku“, tikt jo karcziamoje laiks nuo laiko buvo girdėties szauksmai ir ryksmai. Galutiniame karcziamos kambaryje gėrė degtinę su permaina ant alaus tris žmogystės. Vienas isz jų buvo vidutinio amžiaus žmogus, su juodais usais ir geltonais plaukais, juodą ploszczių ant nugaros užsimetęs ir pilką skribelę ant galvos užsimovęs ir vadinos, mums gerai žinomas, Motiejus Sznipsztys. Antras dar buvo jaunas vaikinėlis, kurs amžiaus rasit turėjo apie dvideszimts metų, su uosiukais po panose kuo tikt pradedancziais dygti, su miliniais drabužiais apsidaręs ir vadinosi Juozas Gaidelis; treczias buvo vidutinio ugio ir amžiaus vyras su geltonais uosais ir raudonais skruostais, su naminiais drabužiais apsidaręs ir vadinosi Petras Visztelis. Jie visi tris galutiniame karcziamos kambaryje gėrė degtinę, daužė kumstėmis stalą ir garsingai tarp savęs sznekėjosi, isz ko galėjo numanyti, kad jie gerai į pakauszį buvo įmetę. Vienas isz jų kalbėjo teip:

— Kas jus esate? kvailiai — durniai! asz buvau Amerikoj, daug svieto regėjau, gazetas skaicziau; asz viską žinau, o jus ką žinote? jus nieko nežinote, jus esate durniai....

Antras į stalą su kumste dunkstelėjo ir atsakė:

— Ir ką tu žinai? tu nieko nežinai, tu esi toks kvailas, kaip szitas mano czebato aulas.... Ar tu supranti, koks tu kvailas esi?

— Tylėk! suriko amerikietis ir pradėjo apie savę graibyties, tarsi kaszin ko jieszkodamas.

— Eee.... — atsiliepė tretysis vėl kumstę į stalą dunksterėjęs: — Matele, Matele, ar tu užsimokėjai Petrui Skeveldrai isz Spurguczių už pavogtus laszinius ir deszras? ar ne tu jo svirną, į Ameriką iszeidamas, iszlaužei?

— Ak, tu nususeli, driski, visztpauti! tu manę vaginsi! — suszuko amerikietis ir, iszėmęs isz kiszenės asztrų ir ilgą peilį, durė „amerikoniszku budu“ Petrui Visztelui į pilvą, kurs (ne pilvas bet Visztelis) tuojaus suszuko vardan Dievo ir visų szventųjų. Juozas Gaidelis savo draugą norėjo gelbėti, bet amerikietis ir jam su peiliu laksztelėjo į szoną ir tas tnojaus ant pagelbos pradėjo szaukti Dievo ir visų szv. vardus. Ant to ryksmo atbėgo žilbarzdis Leizeris ir amerikietį norėjo nuraminti, bet paregėjęs, kad amerikietis su peiliu mierkavoja ir jam pilvą suardyti ir grobus paleisti, kuogreicziausiai smuko szalyn ir pasislepė. Žydas paslaptu nusiuntė savo tarnaitę pas urėdninką, kad ateitu į karcziamą amerikietį suimti, bet urėdninkas gulėjo lovoje prigėręs kaip rąstas ir su anuo svietu sznekėjo; tarnaitė nubėgo prie szimtininko ant pagelbos praszyti, bet ir pons szimtininkas tą paczia liga sirgo. Tuotarpu Sznipsztys isz karcziamos laukan ir nuėjo namon. Ant praszymo sužeistųjų žilbarzdis isz miestelio pakvietė daktarą, kurs apžiurėjęs pripažino, kad žaizda Petra Visztelio yra pavojinga, o žaizda Juozo Gaidelio ne teip pavojinga, kurią galės iszgydyti. Motiejus Sznipsztys parėjęs namon ir iszsipagiriojęs, susiprato, kad jis blogai padaręs, kad jis už tą gali sunkiai atpakutavoti ir tuojaus pradėjo sznekėti apie Ameriką. Jo tėvai ir moterė, iszgirdę, kad Motiejus nori bėgti atgal į Ameriką, didelei nusiminė ir pradėjo praszyti, kad jis dar pasiliktu, bet priežastį, dėl kurios Motiejus norėjo bėgti į Ameriką, slėpti nebegalėjo ir savo tėvams ir moterei apreiszkė, kad sunkiai sužeidė Visztelį ir Gaidelį, kad už aną gali suimti, į kalinį įkiszti ir į Siberiją iszvaryti. Visi tą naujieną priėmė su dideliu szirdies skausmu, labiausiai jo moteris. Motiejus teisybę pasakius, seniai jau mislyjo apie sugrįžimą į Ameriką, bet prisibijojo, kad ano ten nepaimtu už įvairias vagystes, už kurias Amerikos sudas nepaglostytu. Sznipsztys tėvams ir moteriai nepasakė, kad grįž į Ameriką, bet savo szirdyje nusprendė važiuoti į Afriką. Ir ką? ar namie pasilikusiems ne vistiek, kur jis iszvažiuos, ar į Ameriką ar į Afriką? Rodos, kad vis tiek! Motiejaus namiszkiai teippat mislyjo apie Afriką kaip ir apie Ameriką, kad ir Afrikoje karvės neszioja du ragu ant galvos ir du ragu ant pasturgalio, kad isz vienos avies uodegos galima gauti geruose metuose trisdeszimts svarų taukų, kad degtenė, kuri yra daug geresnė už Maskolijos, gerk kiek tik nori ir tt.

Laikas buvo trumpas ir Motiejus, susikrovęs į maiszą drabužius ir su namiszkiais atsisveikinęs, iszkeliavo link Prusų rubežiaus, tvirtai nusprendęs važiuoti Afriką.

* * *

Po Motiejaus iszvažiavimo į Afriką jau praslinko treji metai su virszum, bet apie jį nė mažiausios žinios negirdėti: prapuolė, kaip burbulas vandenyje. Ir kaszino, ar jis Afrikoje treczią giminę užvedęs bepargrįžo į Europą, ar ne?

Dėdė Atanazas.

A. a. D-ras Petras Matulaitis.

Pabaigoje Balandžio mėnesio szių 1900 m. tolimoje Viatkos gubernijoje Kotelniczo mieste pasimirė daktaras Petras Matulaitis. Gyveno jisai tenai ne isz savo liuoso noro, bet isztremtas pavasarį 1899 m. kartu su daugeliu kitų lietuvių už platinimą apszvietimo ir tautiszko susipratimo tarp savo brolių-lietuvių. Tai yra da viena auka isztremta Lietuvai nožmios maskolių valdžios!

Paduodame nors trumpai amžiaus bėgį to mirusio musų tautieczio.

Gimė jis ir augo Stebuliszkių kaime Liudvinavo parapijos, Kalvarijos pav. Mokinosi Starapolės gimnažijoje ir Maskvos universitete, kur rudenį 1890 metuose apturėjo gydytojaus diplomą cum eximia laude. Pabaigęs mokslus tuojaus pasiskubino sugrįžti į Lietuvą, apsigyveno Vilkaviszkio mieste Suvalkų gub. Czionai į trumpą laiką jaunas daktaras pagarsėjo kaipo iszmintingas doras gydytojas ir geras žmogus. 1894 m. ant tulo laiko buvo iszkeliavęs į Karaliaucziaus universitetą da labiaus prasilavinti medicinos moksluose. Sugrįžęs pabaigoje tų paczių metų vėl apsigyveno Vilkaviszkyjė, kur neilgai pabuvęs persikėlė į Seinus užvaduoti savo susirgusį draugą daktarą Kauką. Numirus nepoilgam sziam daktaras Petras Matulaitis tapo valdžios užtvirtintas ant gydytojaus Seinų ligonbuczio. Seinuose dataras P. Matulaitis praktikavo su geru pasisekimu, iki nepakliuvo į žandarų rankas: 1897 metuose tapo jisai iszkrėstas, suimtas ir pasodintas į Starapolės kalėjimą. Persėdėjęs 10 nedelių tapo paleistas ant kaucijos, buvo vėl sugrįžęs į Seinus, apsivedė su naszle pone Kaukiene. Pavasarį 1899 m. parėjo nusprendimas iszsikraustyti į Viatkos guberniją ant 3 metų. Czionai iszpradžių maskolių valdžia buvo nepavelyjusi nė gydymu žmonių jam užsiimti; tiktai paskiaus pasisekė jam iszsipraszyti nuo ministerio daleidimas gydyti ligonius.

Kaipo geras žmogus ir iszmintingas daktaras jisai greitai czionai pagarsėjo. Net isz tolimų sodžių žmonės ėjo pas jį pulkais aplenkdami savo rundavus „žemstvų“ daktarus. Visus neturtelius jisai gydė dykai. Užtatai protojerėjus soboro tėvas Serapijonas (Matyt Kotelnicze nėra katalikų kapinių) liepė dykai duoti vietą ant kapinių numirusiam daktarui: „griekas butų imti pinigai nuo daktaro gydžiusio visus pavargelius dovanai.“ Teip pasakė tasai pravoslaviszkas prabaszczius, pasek maskoliszką laikrasztį „Volžskyj Viestnik“ (Nr. 86. 1900 metuose).

Numirė a. a. daktaras P. Matulaitis paczioje jaunystėje, tik 35 metus turėdamas, numirė, gali sakyt, kaip kareivis koksai bepildydamas savo daktariszkas pareigas, nes užsikrėtė sziltine nuo ligonio ir isz pasimirė.

Ant lietuviszkos dirvos a. a. daktaras Petras Matulaitis pradėjo darbuotis gana anksti, universite Maskvos tebebudamas. Jisai tuomet paraszė ir atspaudino bene „Szviesoje“ ilgoką straipsnį po vardu „Naudingi ukėje gyvulukai“, toliaus jam priguli straipsnis — „Mikroorganizmai“ patalpintas „Varpe“, daugybė korespondencijų „Ukininke“ ir „Varpe“, kur jis pasiraszydavo — Paulius.

Teipos-gi Petro Matulaiczio paraszyta straipsnis apie nieżus, kuris patilpo bene viename Lietuvos Ukininkų Kalendoriuje.

Reikia da pridėti, kad tulą laiką a. a. daktaras Petras Matulaitis buvo vieno isz „Varpo“ ir „Ukininko“ vedikų. Neturėdamas po ranka szaltinių iszskaityti visų rasztiszkų darbų a. a. daktaro. Lai tai padarys kas gali paimti tas žinias isz pirmutinių rankų.

A. a. daktaras Petras Matulaitis paliko naszlę su dviem mažais vaikeliais. Broliai velionio daktaro ir-gi yra jau atsižymėję ant lietuviszkų dirvų — vienas yra Amerike kunigu, du yra Viatkos gubernijoje nubausti valdžios. A.

(Isz „Varpo“).

Apasztalu Darbai.

Treczioji dalis.

Tąsa.

Kaip romiszki istorikai liudija, Neronis liepė vasarvidžiumi 64 m. Romą ant syk keliose vietose pakurti, ti, jau dėlto, kad matyti joje paveikslą sudegusios Trojos, jau dėlto, kad aprubyje iszdegusios Romos pastrunyti naują daug grażesnį, dailesnį miestą, kurs butu vadinęs jo vardu „Neropolis“ (t. y. Neronio pilis). Gaisras tęsėsi per 6 dienas ir 7 naktis teip, jog isz 14kos miesto dalių tris likosi su žeme sulygintos, o septynios likusios iszrodė it miszko kelmynas, kur-ne-kur degėsiuose vadaliojosi apsvilę pagaliai, ten vėl apdegę rąstgaliai ir tt. Svietas manė, jog tai yra darbas paties Neronio, tą pajutęs ciecorius, kad žmonės numalszinti, suvertė visą kalczią ant krikszczionių ir įnirto baisei baisesnei Kristaus iszpažintojus persekioti.

Istorikas Tacytus raszo, jog visupirmiausiai sugaudė tuos, kurie viesziai ir atvirai iszsipažino krikszczionimis esanti, o paskui nesuskaitomas daugybes kitų, ant kurių iszrasta ne tiek pakurimo prasižengimų, kiek — neapikantų dėl žmonių giminės.“ Isz jų smerczio darė sau juokus, nes vienus kryžiavojo, kitus įkiszo į laukinių žverių nasrus, kitus iszmesdavo szunims ant sudraskimo, kitus dar aplıedavo smala ir pririszę į žardus uždegdavo tarsi žiburius, idant apszviestu gatves (ulyczias) ir ciecoriszkus sodus, kurius Neronis buvo paskyręs dėl tos regyklos. Jis pats parsidaręs už szeip jau žmogų vaikszcziojo per žmonių kruvas.

Tas persekiojimas nesirybojo tikt ant vienos Romos arba paczios tikt Italijos, bet teipgi po provincijas ciecoriaus vietininkai sekė jo paveizdą tuo nemažiaus, jog krikszczionių neapkentė nevien stabmeldžiai bet lygiai ir žydai. Bet noris ir daleidus, jog saulėtekinioje provincijoje dar nebuvo kilęs persekiojimas, arba jei ir iszkilo, nebuvo teip smarkus, vienok reikėjo vietinius krikszczionis prirengti ir įsakyti, kad jaustu dieną ir naktį, nes jų neprietelius kaipo kaukiantis levas skriejo (sukosi) jieszkodamas, kurį prarytu. O kas tą visą turėjo nuveikti, jei ne tas, kuriam V. Jezus pavedė Bažnyczios valdžią ir liepė brolius susistiprinti? Tą nuveikė szv. Petras, darodymu piemeniszkos globos apasztalų kunigaikszezio ir jautros apiedvasiszką gerovę jam pavestosios avinyczios yra jo gromata paraszytoji Romoje.

Petrukas. O, kaip asz džiaugiausi girdėdamas, jog mano szv. Patronas raszė teipjau gromatas; tik praszau Senutės pasakyti man, prie ko ir kokiame reikale likosi paraszyta.

Pirmoji gromata szv. Petro.

Senutė. Tą gromatą szv. Petras paraszė pas krikszczionis, gyvenanczius Ponto, Galacijos, Kappadocijos Azijos ir Bitinijos provincijoje. Žinote jau, jog nekuriose tarp tų provincijų szv. Povilas sykiu su savo sądraugu Sylia apsakinėjo szv. Evangeliją, o kitose vėl neabejotinai Dievo žodį skelbė szv. Povilo mokintinei.

Petrė. Teisybė, Senutė iki sziol dar mums nepasakei, kas nutiko su Sylia; tarsi jis butu kur dingęs.

Senutė. Gerai sakai, nes, tiesa pasakius, apie Sylią nuo laiko, kaip jis darbavosi su szv. Povilu Makedonijoje ir Achajuje nėra paminėta nė „Apasztalų darbuose“, szv. Lukosziaus, nė szv. Petro gromatose. Bet turi buti, jog tai jį szv. Povilas iszsiuntė su gromata pas Galiatieczius ir sykiu tuomet jau liepė valdyti Mažosios Azijos bažnyczias.

Toliaus bus.

„Katalike“ agentai,

kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priimi nėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

A. Vember,
220 Washington st.
Waukegan, Illinois.

A. Jakutis,
Westville, Ill.

Tiktai del vyrų.

Už dyką bus prisiųsta naujei iszrasta gyduole ant prabos per paczta dėl vyrų kurie atsiųs mums savo adresą.

SUGRAŽINA SVEIKATĄ IR GYVYBĘ IN TRUMPĄ LAIKA.

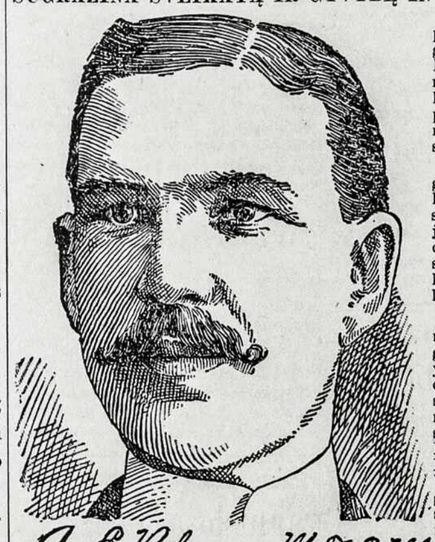

A. E. Robinson M.D.C.M.

Dykai kožnam vyrui bus prisiųsta tos gyduoles, jagu raszys į State Medical Institute. Iszgydė daug vyrų kurie kentėjo ant sveikatos ir nuo jaunumenės, per ką pastanavijo dabar nusiųst kožnam kuris raszis — dykai.

Yra tai gyduole su kuria galima gydytis namie, o kožnas kuris kenczė nuo silpnumo paeinanczio nuo jaunystos iszdikino, pražudyma pajiegų ir atminties, silpnuma nugaros sumenkima ir suvitima lities, gali iszsigydyt namie.

Toji gyduole yra prijemna ir pagelbinante, o insigauna ten kur daugiausei yra reikalaujama. Iszgydo visus nesmagumus užsisenėjusius nuo keliolika metų, nesuvaldyma pats savęs. Jeigu raszysi į State Medical Institute, 855 Elektros Building, Fort Wayne, Ind. tai prisiųs tų gyduolių dykai. Toji Institucije geidže, idant kožnam pagelbet, o ypatingai dėl tų kurie negali apleis savo uamų, idant patys persitikrintumet kaip tai lengvai galima iszsigydyt su tom gyduolems. Kožnas žmogus raszantis į juos aplaikys ant prabos dykai, užpeczetytam pakelije, idant apsaugoti jį nuo kitų žioplių. Raszyk szendien ir paminek gromatoje jog szitą apgarsinimą matei laikrasztyje „Katalike“.

Draugysczių reikalai.

Pirmas metinis balius.

Draugystės K. Dovido laikys pirmą metinį balių nedėliej, 26 d. Rugpjuczio (Augusto) 1900. Freiheit Turner Hall po nr. 3417 S. Halsted st. tarpe 34 ir 35 sts., prasidės 3 val. po pietų. Salė yra didelė; grajis puiki lietuviszka muzika. Įženga vyrams 25 c. Moterims ir merginoms dykai. Užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites, teipgi visas lietuviszkas draugystes.

Komitetas Dr. D. K.

Paskolinimo draugystė.

Pirma Liet. D-tė paskolinimo ir budavojimo po vardu Keistuczio No. 1 užsidėjo 26 d. Rugpjuczio '97 m. ir laiko savo susirinkimą kas Ketvergas pusiau 8 valan. vakare salėj L. Ažuko po nr. 3301 Auburn ave. Akcijų tur parduotu 806, pinigų tur pažyczitu ant procentų $7520. 23 Rugsėjo 1900 m. prasideda VII serija ir kas nori prie szitos naudingos Draug. prigulėti tegul ateina ant susirinkimo po nr. 3301 Auburn ave. Dėl dasižinojimo geresnių įstatų Dr-tės tegul atsiszaukia ar asabiszkai arba per laiszką pas sekretorių, o bus viskas išzaiszkinta. Visus Lietuvius Dr-tė užpraszo prisiraszyti neskiriant amžiaus nė lyties.

Gali prigulėti į Dr-tę ir isz tolimų miestų prisiųsdami pinigus per registravotas gromatas ant vardo sekretoriaus. Administracija visa yra po bondsu.

Pinigų ant paskolinimo galima gauti kiek kas nori.

Prezidentas, J. Gurinskas 905–33rd st.

Sekretorius, K. Pocius 925–33rd st.

Teatras.

Po vardu „Kantri Elena" bus atgrajitas 6-se aktuose; surengė vietinė szv. Martino Teatraliszka Draugystė, isz szv. Jurgio parakvijos Bus losztas nedėlioje 23 d. Rugsėjo (September), 1900. Freiheit Turner salėje, 3417 S. Halsted st. netoli 34 ul. Salė yra didelė ir graži, isz visų dalių miesto galima privažiuoti už penktuką. Salė bus atidaryta 5½ val., prasidės teatras 7 val. vakare. Įženga 25c. ir 35c. įpatai. Todėlgi mieli lietuviai ir lietuvaitės szirdingai užpraszo vietinė Lietuviszka Teatraliszka draugystė szv. Martino atsilankyti dėl pažiurėjimo grażaus lietuviszko perstatymo. Po teatro bus balius, ant kurio grajis puiki lietuviszka muzika.

Su guodone
L. T. Dr. szv. Mart. Komitetas.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo vyro, Varanavicziaus, kuris atėjo į Ameriką koke 20 metų atgal ir apsigyveno Chicago, Ill.; paeina isz Kauno gub., miestelio ir parapijos Radviliszkio, apskriczio Szaulių. Tegul jis pats atsiszaukia ar kas kitas duoda apie jį žinoti ant adreso:

Mrs. Annie Varanovicz,
1020 E. Locust Point,
Baltimore, Md.

Pajieszkau savo szvogerio Jono Gruszo; paeina isz Stacziunų, Ligumos parak., Sziaulių pav. 2 d. Rugpjuczio iszėjo isz namų ir negrįžo, jei kur nuvažiavo, jis pats ar kaskits meldžiu duoti žinią ant adreso:

Felix Strielczunas,
35 Ruble st., Chicago, Ill.

D. H. KETELSEN,

Murininkas ir kontraktorius atlieka teisingai ir gerai viską.

75 Dickens avenue,
CHICAGO, ILL.

Karolius Palt.

Užlaiko savo saliune visokius gerus gėrimus, kvepenczius cigarus, szaltą gardų alų, visokius importavotus trunkus.

3201 South Morgan st.
CHICAGO, ILL.

W. L. KLEWER, architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

Frank J. Palt.

ADVOKATAS.

Gyvena po Nr. 3201 South Morgan street.

Ofisą turi ant kampo La Salle ir Washington street. Ruimo Nr. 915, Chicago Stock Exchange Building.

Dr. M. P. Kossakauskis

3315 S. Morgan ulyczios

Aptiekoj J. Leszczynskio,
kožną dieną
nuo 10tos iki 12tai valandai
priesz pietus.
CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.

Daug žmoniu serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmones turinti tą ligą kenczia nemiegą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netravinimą, nerviszkumą, viduriu ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnejimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas manę įdėdamas markę, o asz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adresuok:

JOHN WASEL,
Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Dr. O. C. Heine,

DENTISTAS.

Offisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted street.

Gyvena ant virszaus aptiekos. CHICAGO.

DIDŽIAUSIA LIETUVISZKA IR LENKISZKA APTIEKA ANT BRIGPORTO PAS

Jas. P. Crowley.

Cor. 32d ir S. Morgan st. Chicago.

Kas tik koki nori daktara paszaukiame per Telepona už dyką.

SAM. STEINGARD,

807 Milwaukee av. Chicago.

Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dėl uostimo. Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, $1.00. Turkiszkas: $2.00, $3.00, $4.00, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir $1.00. Maszinkos dėl popierosu 10c. Gilzes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. $104, $1.20 ir $1.50 už svarą.

Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

Dr. Marija Dowiatt.

Lietuviszkas daktaras, kas dieną iki 12 isz ryto galima rasti OFICE.

723 West 18-th st.
CHICAGO, ILL.

Telephonas 78 Canal street. Galima Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

J. Shmulewitz & Son

3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Iszdirba ir importavoja Maskoliszką ir Turkiszką tabaką parduoda cigarus, cigaretus ir uotuomajį tabaką.

Mieste ir už miesto iszpildome kuoveikiausei orderius, ko reikalaujant paraszyk poskartę, o musų vežimas tuojaus pribus.

Dr. Leonard Landes.

Lietuviszkas daktaras.

134 E. 24 st. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinose universitete New Yorke; praktikavo ligonbucziuose: Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Užtikrina iszgydymą

wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir net vaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudoti elektrikines prietaisas.

Ligas lytiszkų dalių

iszgydysiu į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepiamas ligas užlaikau slaptybėj.

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24 st., cor Lexington av.

Ofiso valand: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet. / nuo 5 po piet iki 8 vakaro.
Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. ryto: 2 ik 4 val. po piet.

Roda per gromatas dykai.

☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszsigydysi Užpraszydami gydyklas prisiuskit $1.00.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS PAS

Stanislova Rodzevicz

Gardus kvepentys cigarai, szaltas alus, geriause arielka, žmonės teisingi.

4435 Honore Chicago, Ill.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmecziui radosi žmogus, kurs apsako ir duoda davadus be jokios savmylybės — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszkų dalių, kas nuolatos jį naikindavo fiziszkai ir protiszkai, iki liginai isznetyczių iszrado gyduolės, kurios jam suteikė pilną žmogiszką galybę. Jis sako mums, jog jis siunczia kiekvienam, ani užklausimo apie tai; už dyka apraszymą szitų gyduolių. Raszyk szendien.

CHARLES JOHNSON,
Box 515, HAMMOND, IND.

Buczernė

JONO KLEEHAMMER,

Parduodu visokes mėsas: rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir tt.

3214 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

PIRMAS LIETUVISZKAS.
GRABORIUS.

POVILAS MAŽAIKA

3319 S. Morgan street.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3321 S. Morgan st. Tel. Yards 709
CHICAGO, ILLINOIS.

ROMAN STOBECKI,

užlaiko

Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas

LEONA VAITKEVYCZIU,

Ogi vyreli alus,
Labai skanus,
Milžiniszki stiklai
Ir gardus labai.
O ir žmogus doras,
Visame geras,
Visi pas jį eikit,
Niekad ne aplenkit

Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant Atlantic ulyczios po N. 4600.

PUIKUS SALIUNAS PAS

L. ROSENZWEIG,

Parduodu už holselio prekę partrauktus isz užrubežio ir naminius trunkus, visokius vinus ir teip toliaus.

Priesz 32 Place 3216 S. Morgan st.
3557 ir 3559 S. Halsted street
6238 S. Halsted st., ir 63 st.
4717 Ashland Av., ir 47 st.
124 E. Van Buren st.
4328 Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
9129 Commercial ave.

211 Jefferson street, Joliet, Illinois.

Jeigu katrie netikite tai nueikite persitikrinti po minėtais adresais. Divų datirsite isz mano trunkų ir pigumo.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,

3315 S. Morgan St., CHICAGO.

Paduodu dėl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczių pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.

Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiunczių gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdėti markę už du ceuntu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

John F. Smulski, Joseph B. David.

Prisiekti advokatai, veda provas visuose suduose civilnuose ir kriminalnuose.

Provos yra atliekamos teisingiausei ir geriausei.

Lietuviai privalo nepamirszti.

Metropolitan Block
163 E. Randolph st. Chicago, ILL.
RUIMAS 23.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.

Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Užlaikau ant Town of Lake didžiausę

GROSERNĘ IR BUCZERNĘ.

Groserneje viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavorai yra geriausi.

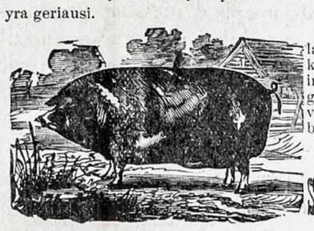

Buczernėje visokias mėsas užlaikau: szviežias ir rukitas, visokius kumpius, deszras, szviežias ir džiovintas žuvis, teipgi galima gauti pas manę szviežios, lietuviszkai raugintos duonos. Eikit brolei pas savąjį: po Numariu.

4514 S. Paulina st.
Stanislovas Marcinkevicz.

LIETUVISZKAS DAKTARAS K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso adynos: { nuo 9 iki 10 isz ryto / „ 1 „ 3 po pietų / „ 7 „ 10 vakare.
TELEFON MONROE 981

581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS

KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siunczių į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewich,

571 South Canal street. Chicogo.

J. J. Hille,

PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabinėto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS.

3121 S. Morgan st. Chicago.

Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.

Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

Burczernė

FR. PACHOWSKI.

Parduodu visokes mėsas rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir teip toliaus.

3156 S. Morgan st. CHICAGO.

HENRY HEINE,

— APTIEKORIUS. —

Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.

Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dėl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklės, sausdusulio, skausmo krutinės ir visokių uždegimų gerklės ir plauczių.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th steet cor. Jefferson street
CHICAGO, ILL.

Offisu valandos: Nuo 8—10 isz ryto 1—2 po piet ir nuo 5—7 vak.

Ypatingai asz gydau vaikus, difterijas ir kruopo.

Apgarsinimas.

Nauja Lietuviszka-Lenkiszka Aptieka.

8805 Commercial av. So. CHICAGO, ILL.

Szita aptieka užlaiko naujausias gydyklas, visokes žoles, arbatą krajava ir szios žemes; apart to užlaiko visas patentuotas liekarstas, aparatus, perfumus tuoletas, pasigražinimus ir guminius prietaisus. Daktarų receptai yra iszpilduomi su didžiausiu atsargnmu dieną ir naktį.

DR. LENARDAS,
aptiekoje per dieną ir per naktį.

F. J. Mikolaszek,

Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.

APTIEKORIUS.

Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.

Telefonas Yards 820.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.

Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dėl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, ILL.

Fotografo užvedimas

Intaisytas dailei artistiszkai, geriausei atliekamas darbas yra garantavojamas cienios pigios.

NIKLAS & CO.
589 Milwaukee avenue arti Cornelia street CHICAGO, ILL.

Didžiause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,

dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.

3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

CHARLES ARENS.

APTIEKORIUS.

3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.

Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekė 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikevyczių.

Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardųs užkandžei, nepamirszkėt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelės nuo Halsted ulyczios.

Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 ulyczios.

Temikit!

Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti isz manęs, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bėga pas **Mauszkius** ir **Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.

ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI

SZIPKORTES isz krajaus ir į krajų kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir mokėti už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei galite eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius

ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczių pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelaiko namuose dėl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart,

2517—2519 ARCHER AVE. netoli HALSTED ST. CHICAGO, ILLINOIS

Pigiause vieta Chicagoje, ILL.

Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR Į EUROPĄ pinigų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai isz siunsti isz musų KANTORO į MASKOLIJĄ suvaikszczioja per 16 (szesziolika) dienų.

Greicziausias

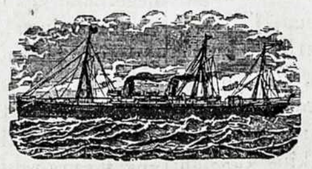

Laivas!

SCHIFF & COMPANY.
503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

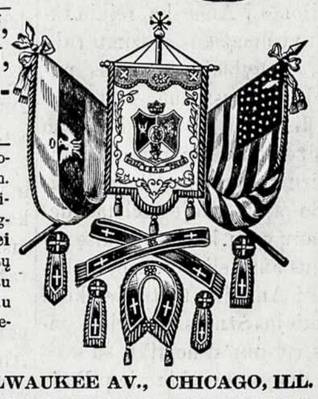

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.
CHICAGO, ILLS.
KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Szitas grazus laikrodelis gali but nusiųstas už dyką dėl apžiurėjo. Yra tai vienas isz gražiausių zėgorėlių kadą — nors iszstatytu ant pardavimo, kad ir už dvigubus piningus. Jų kiautai yra storo sidabro; geriausei eina. Laiką teip gerai parodo, kaip lig butu už $100,oo.

Garantavotas ant 25 m. Prekė $3,75 atsiųsk C. O. D. ir už expresą, norint už dyką apžiurėti. Jei norėtum Solid Chatelaine spilką papuoszti laikrodėlį, kaip matai cze nupieszta, kasztuoja 50c. daugiaus. UŽ DYKĄ spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei pinigus isz kalno atsiųsi su orderiu ir mes tadą už expresą užmokėsime.

Laikrodzio kiautas tikru auksu aptrauktas.

Neapipustas, bet tikrai auksu storai aptrauktas zėgorelis isz abiejų pusių. Kiekvienam jis patinka. Pritaikinta dėl jo geriausi Amerikan Movements.

Garantavotas ant 25 m. Puikioms kvietkoms iszvadžiotas, žodžiu sakant zėgorelis geriausias. Jis iszrodo kaip už $50,oo tikras auksinis, niekur negalimą gauti už dubiltą prekę kaip musų prekes. Atsiųsk $6.49c. ir expreso kasztus C. O. D., kad galėtum už dyką iszegzaminavot jį. DYKAI gražia spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei $6,49c. bus atsiųsti su orderiu ir tadą mes užmokame exspreso kasztus.

Ir karalius gal neszioti.

Zėgorelis dėl vaikų, vyrų ir pagaliaus prie geležinkelio dirbanczių žmonių. Turi stiprius (drutus) nikelinius kiautus su tikru Amerikoniszku Movements (tai ženklina, jog geriausei eina ir geriausei laiką rodo) dar tokio nėkados Amerikoje nebuvo iszstatyto ant pardavimo; visdos szviesus ir niekados nepajuoduoja.

Garantavotas ant 5 m. Atsiųsk ant C. O. D. $1,25c. ir expreso kasztus dėl apžiurėjimo už dyką ir jei nepatiktu gali but sugrąžintas ant musų kraszto.

UŽ DYKĄ gražu paauksitą lenciugelį gausi, jei $1,25c. atsiųsi su savo orderiu.

Visoje pasaulėje niekas teip pigei neparduoda kaip mes, todėl raszyk pas mus, o neigailėsys.

Imk manę už $3.98

Puikus zėgorelis 14 k. dvigubais kiautais arba virszais, paauksuoti ar su atidaromu virszų ar be virszau visai, gražiomis kvietkomis iszraszytas su tikru American Movements.

Garantavotas ant 20 m. ir iszrodo kaip už $40 vertas auksinis zėgorelis. Atsiųsk C. O. D. dėl apžiurėjimo dykai. Jei atrasi tokiu, kokį mes perstatome, užmokėk agentui $3,98c. ir expreso kasztus, o jei ne, sugrąžįk ant musų kaszto.

Paraszyk kokį norį ar vyriszką ar moteriszką. DYKAI paauksytą lenciugelį, jei $3,98c. atsiųsi su orderiu ir tadą nemokėsi expreso kasztų.

ATMINK! Visi musų zėgorelei yra siuncziami C. O. D. dėl peržiurėjimo dykai ir jei neatrasite, tokiu, kokiu yra perstatomas, turite provą mums sugrąžinti atgal ant musų kasztų. NEKASZTUOJA NE CENTO PAŽIUREJIMAS ANT PRISIUSTU ZĖGORELIU. MES EMAME VISĄ RIZIKA ANT SAVĖS.

Jei pinigai yra atsiųsti su orderiu, gausi visados puiku prezenta DYKAI ir mes užmokesime expreso kasztus. KUR NERA EXPRESO OFISO reikia atsiųsti ir pinigus su orderiu ir mes tadą atsiųsime savo kasztais per pacztą.

RASZYK pas mus klausdamas kataliogą, o mes atsiųsime 200 iliustruotą kataliogą zėgorelių, brangių akmenų, kuriame rasi tukstanczius puikių-puikesnių presentų. ADRESAVOKITE SZENDIENĄ, nes zėgorelių prekes kila vis augsztin.

ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.